

KÚRIA

Bfv.II.1089/2014/8.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. december 10. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A testi sértés büntettének kísérlete miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt felülvizsgálati indítványát elbírálva a Szolnoki Törvényszék 9.B.176/2013/27. számú ítéletét és a Szegedi Ítéltőtábla, mint másodfokú bíróság Bf.II.108/2014/14. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Szolnoki Törvényszék a 2013. november 8. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 9.B.176/2013/27. számú ítéletében a terheltet bűnösnek mondta ki testi sértés büntettének kísérletében (1978. IV. tv. 170.§ (1) bek., (6) bek. I. fordulat), ezért őt mint erőszakos többszörös visszaesőt 7 évi fegyházra és 7 évi közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a terhelt szabadságvesztésből feltételes szabadságra nem bocsátható.

A törvényszék ítélete ellen az ügyész által a terhelt terhére a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamának súlyosítása érdekében, míg a terhelt és védője által a cselekmény téves minősítése miatt és a kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezések alapján másodfokon eljáró Szegedi Ítéltőtábla a 2014. május 29. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott Bf.II.108/2014/14. számú végzésével a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

A Szolnoki Törvényszék első fokú ítélete tényállásának történeti része szerint 2011. október 28. napján 19 óra körüli időben az ittas állapotban levő terhelt egy Áruház előtti parkolóban található padnál tartózkodott Sz. F.-néval együtt, aki a padon ülő, ugyancsak ittas állapotban levő D. B. sértett borát elvette. A sértett ezen felháborodott, felállt, és a bal arcfelén pofonvágtat Sz. F.-nét azért, hogy a saját borát visszakapja.

Sz. F.-né szólt a terheltnek, hogy a sértett megütötte. Erre a terhelt kabátja bal oldala alól elővette a 0,5 kg. súlyú, 54,4 cm hosszú, 4,5 cm kerületű esztergált hengeres felszínnel bíró kisméretű baseballütőt és jobb kézzel két alkalommal nagy erővel a tőle oldalt álló sértett fejére ütött.

Az ütéstől a sértett kiesett az útra, majd a terhelt a háton fekvő sértettre guggolt és a baseballütővel többször a sértett feje irányába ütött, melyet a sértett bal karjával próbált kivédeni.

Ezt követően a sértett felállt és baloldali fejtájékát fogva a parkoló keresztül hazament a 400-500 méterre található ingatlanába.

A sértett a terhelt bántalmazása következtében 8 napon túl gyógyuló - a halál bekövetkezte nélkül -, maradandó fogyatékossggal járó baloldali kötőhártya alatti vérzést, baloldali szemgolyó szaruhártya alatti bevérzését, baloldali szemöldökív területében repesztett sebést, baloldali felső-alsó szemhéjak orca irányába történő bevérzését, a jobboldali belső szemzug területének bevérzéssel járó hámozódásos sérülését, a baloldali szemüreg felső csontos percének letörését, a bal szemöldökív területében elhelyezkedő repesztett jellegű sérülések vetületében kiterjedt szövetközi lágyrész bevérzését és bal oldalt a könyöktájék területben a felkar, az alkar feszítő oldalára is terjedő, egybefüggő 15x12 cm legnagyobb átmérőjű, bevérzést szenvedte el.

Az elszenvedett sérülések helyére, a bántalmazás nagyságára, az elkövetés eszközére, fennállott az életveszély kialakulásának reális lehetősége.

A sértett élete az idejekorán érkező és nyújtott szakszerű ellátás esetében valószínűsíthetően megmenthető lett volna.

A sérülések tényleges gyógytartama 4-5 hét azzal, hogy a szemöldök komplexum sérülése és látóideghártya bevérzése maradandó egészségkárosodást, látásromlást, látáskiesést okozott volna.

A sértett holttestét rendőrségi intézkedés során 2011. november 6. napján találták fel.

A sértett halála bekövetkezésének közvetlen oka sérüléssel agyduzzanat és koponyaűri vérzés, következményes koponyaűri nyomásfokozódás, nyúltvelő beékelődés volt, mely az itt

elhelyezkedő keringési és légzési idegközpont összenyomódása miatt keringés és légzés leálláshoz vezetett.

A sértett halála a jobb oldali nyakszirt tájéki sérüléssel egyenes oksági összefüggésben következett be.

A sértett ezen sérülései a halál beállta előtt 1-1,5 órával keletkeztek.

A sértett terhelt általi bántalmazása és a halál beállta között ok-okozati összefüggés nem állapítható meg.

A Szegedi Ítéltábla másodfokú végzésében e tényállást annyiban egészítette ki, hogy a sértett valamennyi sérülése halálának beálltát megelőző 1-1,5 órával, közel azonos időben keletkezett, valamint azzal, hogy az életveszélyes sérülés elmaradása csak a véletlen szerencsének tudható be. Egyéb vonatkozásban viszont a másodfokú bíróság a tényállást megalapozottnak találta, és az első fokú ítéletet e tényállásban foglaltak alapján bírálta felül.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt. Indítványában a terhelt sérelmezte, hogy cselekményét ő 2011. október 28. napján követte el, és a Szolnoki Törvényszék ezt követően hatályba lépett törvény alapján ítélkezett, márpedig cselekményét az elkövetéskor hatályos törvények alapján kellett volna megítélni. A terhelt ezen túlmenően jogos védelmi helyzetre hivatkozott, mivel a sértett élettársát megütötte, és ő csak élettársa védelmére kelt.

A Legfőbb Ügyészség BF.1428/2014. számú átiratában a terhelt felülvizsgálati indítványát részben a törvényen kizártnak, részben alaptalannak jelölte meg. Törvényben kizártnak tartotta az indítványt mindazon részeiben, amely a bizonyítékok mérlegelését támadta, a tényállás helyességét vonta kétségbe és azzal ellentétes körülményekre hivatkozott. Az alkalmazandó jogot az eljáró bíróságok helyesen választották meg, az elbírálásra az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. tv. rendelkezései alapulvételével került sor. Minderre tekintettel a Legfőbb Ügyészség a támadott határozat hatályában fenntartását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakra tett észrevételében a terhelt ügye teljes felülvizsgálását kérte, nyomatékosan hangsúlyozta, hogy élettársát, egy nőt védelmezett és a bizonyítékok taglalásába bocsátkozva vitatta, hogy a terhelt halálához vezető sérüléseket okozott.

A terhelt felülvizsgálati indítványa alapján eljárva a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be.423.§ (4) és (5) bekezdésében foglalt körben, vagyis a terhelt által megjelölt okokból, valamint a hivatalból vizsgálandó, a Be.416.§ (1) bekezdés c) pontjában meghatározott ún. abszolút eljárási szabálysértések

szempontjából bírálta felül a Be.420.§ (1) bekezdése szerint tanácsulésen. Felülbírálata során a Kúria az említett körbe eső eljárási szabálysértést nem észlelt, a terhelt indítványát pedig - a Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakkal egyezően - részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.

A Be.416.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor, míg a b) pont értelmében, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt a terhelttel szemben törvénysértő büntetést szabtak ki.

Elöljáróban szükséges rögzíteni, hogy e felülvizsgálati okok vizsgálatakor kizárólag jogkérdések megítélése kerülhet szóba, mivel a Be.423.§ (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható, és a Be.419.§ (1) bekezdése értelmében alkalmazandó Be.388.§ (2) bekezdése a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítás lehetőségét is kizárja.

E törvényi rendelkezések alapulvétele mellett a Kúria a terhelt indítványa elbírálásakor ténykérdéseket nem vizsgálhatott, a bizonyítékok mikénti értékelését nem ítéelhette meg, törvényben kizártnak kellett tekintenie ezért a terheltnek azokat a fejtegetéseit, amelyek a megállapított tényállással ellentétesek voltak, vagy a tényállásban nem szereplő tényekre hivatkoztak, miként nem képezte felülvizsgálat tárgyát az sem, hogy az eljárás bíróságok mely bizonyítékokat miként értékelve jutottak a tényállásban rögzített megállapításaikra.

Érdemben ezért a terheltnek az a hivatkozása volt vizsgálandó, hogy jogos védelmi helyzetre tekintettel nem lett volna büntethető, továbbá, hogy az alkalmazandó jog téves megválasztása folytán vele szemben törvénysértő büntetést szabtak-e ki.

Elsőként az alkalmazandó jog kérdését vizsgálva a Kúria rögzíti, hogy a terhelt marasztalására a cselekményei elkövetésekor hatályos 1978. évi IV. tv., vagyis az akkor hatályos Btk. rendelkezései alapján került sor. E jogalkalmazás megfelel az 1978. évi IV. tv. 2.§-ában az időbeli hatályra vonatkozóan érvényesülő főszabálynak, mely szerint a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni - mely elvre egyébként a terhelt is hivatkozik. A terhelt azonban feltételezhetően nem is e büntető törvény alkalmazását kifogásolja, hanem a másodfokú bíróság végzésében felhívott, a cselekménye elkövetését követően meghozott 3/2013. büntető jogegységi határozatra hivatkozást, mely szerint az

életveszélyt okozó testi sértés megállapításának van helye, ha testi sértésre irányuló magatartást tanúsító elkövető szándéka az életveszélyre is kiterjed, mert ennek bekövetkezését kívánja vagy ebbe belenyugodva cselekszik. Az idézett kitételt azonban szó szerint megegyező formában tartalmazza a terhelt cselekménye elkövetésekor hatályban volt, az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 15. számú irányelv I/B/4. pontja, ekként a legcsekélyebb jelentősége sincs, hogy a másodfokú határozatban a később meghozott jogegységi határozat azonos tartalmú kitételére történik utalás.

Mivel tehát az alkalmazandó jog kérdéskörét illetően anyagi jogszabálysértés nincs, az e felülvizsgálati okra hivatkozás alaptalan.

Nem alapos emellett a terheltnek az 1978. évi IV. tv. 29.§-ában meghatározott jogos védelemre mint büntethetőséget kizáró okra hivatkozása sem. A terhelt e körben részben a tényállást is támadva olyan körülményekre is hivatkozott, melyeket az irányadó tényállás nem tartalmaz, e hivatkozásai viszont a korábban kifejtettek értelmében nem vehetőek figyelembe. Az irányadó tényállásban rögzítettek szerint pedig a sértett valóban bántalmazta a terhelt élettársát, de ez a bántalmazás befejeződött, amelyet követően a terhelt élettársa szólt a terheltnek, és a terhelt részéről a bántalmazás már nem további támadás elhárításához kapcsolódott, hanem a korábbi bántalmazás megtorlásaként jelentkezett, amit egyértelműen alátámaszt az a körülmény is, hogy a terhelt a sértett bántalmazását még annak földre esését követően is folytatta.

Összességében tehát megállapítható, hogy a terhelt cselekményeinek minősítése maradéktalanul a büntető anyagi jog szabályaival összhangban álló. A terhelt felülvizsgálati indítványában foglaltakra figyelemmel a terhelt tájékoztatására szükséges rögzíteni, hogy a jogerős ítéletben őt nem azért marasztalták el, mert életveszélyt okozó sérülést okozott, hanem azért, mert az általa alkalmazott eszközzel, adott módon történt bántalmazás alkalmas lehetett volna ilyen eredmény előidézésére - ezt jelenti az első fokú ítéletben az életveszély kialakulásának reális lehetőségére utalás -, mely eredmény kizárólag a véletlennek köszönhetően marad el.

A kifejtettek alapján a Kúria a terhelt felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be.426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418.§-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421.§-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival, azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2014. december 10.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő
Bné